

II Międzynarodowa Konferencja Naukowa

**JĘZYKI SŁOWIAŃSKIE
W UJĘCIU DIACHRONICZNYM
I SYNCHRONICZNYM**

pt.

Tradycja i nowoczesność

**Organizator: Katedra Języków Słowiańskich
Instytutu Językoznawstwa Uniwersytetu Opolskiego**

Opole, 15-16 maja 2025 roku

Program konferencji

Czwartek, 15 maja

- 9.30.-10.00** **Rejestracja uczestników** (hol główny, budynek Collegium Maius, pl. Kopernika 11)
- 10.00-10.15** **Otwarcie konferencji** (Muzeum Uniwersytetu Opolskiego, Collegium Maius) – Dyrektor Instytutu Językoznawstwa UO dr hab. prof. UO Anna Tabisz
- 10.15-12.00** **Obrady plenarne** (Muzeum Uniwersytetu Opolskiego)

Przewodniczy: Prof. PhDr. Marie Čechová, DrSc.

- 10.15-10.45** **Prof. PhDr. Jana Hoffmannová, DrSc.** (Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky), *Česká, polská a slovenská stylistika v jedné dekádě (2013–2022)*
- 10.45-11.15** **Prof. dr hab. Mieczysław Balowski** (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań), *Walencja kulturowa a identyfikacja narodowa w społeczeństwie wielokulturowym*
- 11.15-11.45** **Prof. dr hab. Andrzej Charciarek** (Uniwersytet Śląski w Katowicach), *Provozní řád jako nápis v polském a českém veřejném prostoru*
- 11.45-12.00** **Diskusja**
- 12.00-12.15** **Przerwa kawowa**
- 12.15-12.45** **Zwiedzanie Muzeum Uniwersytetu Opolskiego**
- 12.45-14.15** **Przerwa obiadowa**
- 14.15-16.15** **Obrady w sekcjach**

Sekcja I (Muzeum Uniwersytetu Opolskiego, Collegium Maius)

Przewodniczy: Prof. dr hab. Andrzej Charciarek

Zagadnienia leksykalno-semantyczne cz. I

- 14.15.-14.30** **Doc. Olha Doloh, Ph.D.** (Slovanský ústav Akademie věd České republiky), *Мовний простір науки: роль Української господарської академії в Подєбрадах у формуванні української наукової термінології*
- 14.30-14.45** **Doc. PaedDr. Helena Chýlová, Ph.D.** (Západočeská univerzita v Plzni, Česká republika), *Formování porodnické terminologie v češtině v období 1. poloviny 19. století*
- 14.45-15.00** **Dr Gabriela Wilk** (Uniwersytet Śląski w Katowicach), *Polisemia polskich i rosyjskich terminów prawniczych jako źródło problemów translatorskich*
- 15.00-15.15** **Dr hab. Przemysław Józwikiewicz, prof. UWr** (Uniwersytet Wrocławski), *Oficjalne nazwy grzybów makroskopijnych z komponentem kolorystycznym „zielony, pomarańczowy, fioletowy” w języku ukraińskim i polskim*
- 15.15-15.30** **Mgr. Ing. Lukáš Maršík, Ph.D.** (Ostravská univerzita, Česká republika), *Depropriální lexikum ve slovní zásobě a jeho kulturní dědictví (na materiálu českého, ruského a polského jazyka)*
- 15.30-15.45** **Mgr. Lukáš Plesník, Ph.D.** (Ostravská univerzita, Česká republika), *Možnosti lexikálního přenosu vidové dvojice «братъ/взять» (rusko-česká komparace)*
- 15.45-16.00** **Mgr Aleksadra Zięba** (Szkoła Doktorska Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach) *Na tropie fatyzmów i emotywów: autorskie metody wyodrębniania reproduktów w duchu myśli opolskiej*
- 16.00-16.30** **Diskusja**
- 18.00** **Kolacja** (Restauracja Szara Willa, Sala Biała, ul. Oleska 11)

Sekcja II (Sala Plafonowa, Collegium Maius)

Przewodniczy: Dr hab. Lubomír Hampl, prof. UŠ

Rozwój języków słowiańskich

- 14.15.-14.30** **Prof. dr hab. Halyna Naienko** (Uniwersytet Łódzki), *Ознаки руської редакції церковнослов'янської мови XVI c. за рукописом Анфологіону Матейша X*
- 14.30-14.45** **Mgr. Uljana Cholodová, Ph.D.** (Univerzita Palackého v Olomouci, Česká republika), *Українська мова між двома імперіями – формування і розвиток*
- 14.45-15.00** **Dr Julia Rysicz-Szafraniec** (Uniwersytet Wrocławski), *Здобутки українізаційних процесів у минулому і виклики сучасної мовної політики України*
- 15.00-15.15** **Dr hab. Barbara Rodziewicz, prof. US** (Uniwersytet Szczeciński), *Profesjolekt dziewiętnastowiecznego malarza Klemensa Rodziewicza na materiale jego prywatnych listów*
- 15.15-15.30** **Doc. PhDr. Zdeňka Nedomová, Ph.D.** (Ostravská univerzita, Česká republika), *К нарастанию аналитических черт в современном русском языке*
- 15.30-15.45** **Dr hab. Tomasz Szutkowski, prof. US** (Uniwersytet Szczeciński), *Kilka uwag o trzech o projektach badawczych w zakresie najnowszej frazeologii polskiej*
- 15.45-16.15** **Dyskusja**
- 18.00** **Kolacja** (Restauracja Szara Willa, Sala Biała, ul. Oleska 11)

Piątek, 16 maja 2025 roku

9.00-13.00 Obrady w sekcjach

Sekcja I (Muzeum Uniwersytetu Opolskiego, Collegium Maius)

Przewodniczy: Prof. PhDr. Jana Hoffmannová, DrSc.

Językowe obrazy świata

- 9.00-9.15** **Mgr. Ekaterina Rycheva, Ph.D.** (Univerzita Karlova, Česká republika), *Konceptualizace Evropské unie pomocí rostlinných a mechanických metafor v českém politickém diskurzu*
- 9.15-9.30** **Mgr. Jindřiška Svobodová, Ph.D.** (Univerzita Palackého v Olomouci, Česká republika), *Jan Palach na stránkách Rudého práva v lednu 1969 a 1989*
- 9.30-9.45** **Mgr Julia Machowska** (Uniwersytet Opolski), *Język wypowiedzi polityków na temat przemocy seksualnej w Polsce: analiza narracji różnych ugrupowań politycznych*
- 9.45-10.00** **Mgr. Karolína Cinkrautová, Ph.D.** (Ústav pro jazyk český, Akademie věd České republiky), *ZDRAVÍ a NEMOC ve světle textových dat: korpusová analýza*
- 10.00-10.15** **Dr hab. Grażyna Balowska, prof. UO** (Uniwersytet Opolski), *Opozycja SWÓJ – OBCY utrwalona w czeskiej frazeologii*
- 10.15-10.45** **Dyskusja**
- 10.45.-11.00** **Przerwa kawowa**

Przewodniczy: prof. dr hab. Halyna Naienko

- 11.00-11.15** **Dr hab. Lubomír Hampl, prof. UŚ** (Uniwersytet Śląski w Katowicach), *Mysz jako najbardziej reprezentatywny przedstawiciel w języku czeskim i polskim w taksonomicznej grupie Rodentia, czyli rzędu gryzoniowatych. Analiza na materiale czeszczyzny i polszczyzny*

- 11.15-11.30** **PhDr. Jan Huleja, Ph.D.** (Univerzita Karlova, Česká republika), *Rámcování Ostravy v současné české rozhlasové povídce*
- 11.30-11.45** **Mgr. Liudmila Hušková, CSc.** (Univerzita Karlova, Česká republika), *Особенности современного песенного дискурса*
- 11.45-12.00** **Doc. Галина Кузь, CSc., PhDr. Adriana Amir, PhD.** (Prešovská univerzita v Prešove, Slovensko), *Образи жидів в літературі та фразеології русинів-українців Східної Словаччини*
- 12.00-12.15** **Doc. Mgr. Jarmila Kredátusová, PhD.** (Prešovská univerzita v Prešove, Slovensko), *З порівняльного дослідження про ментальність словаків та українців: Що говорять (знають) про словаків та Словаччину українські підручники та туристичні путівники.*
- 12.15-12.45** **Diskusja**
- 13.00** **Zakończenie konferencji** (Muzeum Uniwersytetu Opolskiego, Collegium Maius)

Sekcja II (Sala Plafonowa, Collegium Maius)

Przewodniczy: Doc. Olha Doloh, Ph.D.

Zagadnienia leksykalno-semantyczne cz. II

- 9.00-9.15** **Prof. PhDr. Marie Čechová, DrSc.** (Západočeská univerzita v Plzni, Česká republika), *Úvaha nad pojmy «Modernost a módnost»*
- 9.15-9.30** **Doc. PhDr. Miloslav Vondráček, Ph.D.** (Slezská univerzita v Opavě; Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky), *Ať je vaše slovo «ano» ,ano‘ a «ne» ,ne‘. Lexikální sémantika perspektivou jazykových příruček a komunikační reality*
- 9.30-9.45** **Mgr. Jiří Jelínek, Ph.D.** (Univerzita Hradec Králové, Česká republika), *«Bledá bázeň», «bledá hrůza» a «bledý strach» v češtině a jiných jazycích*
- 9.45-10.00** **Dr Sybilla Daković** (Uniwersytet Wrocławski), *Chorwacka partykuła «bogami» jako zleksykalizowana formuła zaklinania się i jej polskie ekwiwalenty przekładowe*

10.00-10.15	Mgr. Adrian Jan Zasina, Ph.D. (Univerzita Karlova), <i>Typologie korpusových cvičení a jejich automatické generování pomocí AI</i>
10.15-10.45	Diskusja
10.45.-11.00	Przerwa kawowa

Przewodniczy: Doc. PaedDr. Helena Chýlová, Ph.D.

11.00-11.15	PhDr., Jiří Zeman, Ph.D. , <i>Vztah cizích a českých textů při přejímání písní populární hudby</i>
11.15-11.30	Dr Elena Nevzorova-Kmech (Uniwersytet Łódzki), <i>Жаргонно-разговорная лексика и фразеология в романе Б. Акунина «Ф.М.» и её перевод на польский язык</i>
11.30-11.45	Др. Наталія Кисла (Полтавське відділення Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М.С. Бокаріуса»), <i>Лексико-семантичне поле «птах» у романі Дмитра Калинчука «Пташники»</i>
11.45-12.00	Доц. Юлія Браїлко (Полтавське відділення Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М.С. Бокаріуса»), <i>Мовні засоби реалізації мотивів замовляння і заляття в українському постмодерному та постфольклорному дискурсі воєнної доби</i>
12.00-12.15	Доц. Інна Павлова (Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди), <i>Прагматика числа в поезії воєнної доби</i>
12.15-12.30	Prof. dr hab. Tetiana Wilczyńska, doc. Galina Baczyńska, doc. Oksana Werbowecka (Tarnopolski Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny imienia Włodzimiera Hnatiuka), <i>Tytuły w twórczości poetyckiej Piotra Soroki: cechy leksykalne i gramatyczne</i>
12.30-13.00	Diskusja
13.00	Zakończenie konferencji (Muzeum Uniwersytetu Opolskiego, Collegium Maius)

Sekcja III (Sala 219, II piętro, Collegium Maius)

Przewodniczy: Dr Gabriela Wilk

Język religijny

- 9.00-9.15** **Dr hab. Aleksander Gadomski, prof. UO** (Uniwersytet Opolski), *Проблема «язык и религия» в междисциплинарных исследованиях: направления и методы*
- 9.15-9.30** **Проф. Наталія Піддубна** (Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди), *Мовні вияви релігійних жанрів у сучасній українській поезії про війну*
- 9.30-9.45** **Доц. Мирослава Криськів, Проф. Олеся Телсжкіна**, *Теоніми як засіб вербалізації авторського світовідчуття Степана Сапеляка*

Onomastyka

- 9.45-10.00** **Mgr. Jiří Novotný** (Západočeská univerzita v Plzni, Česká republika), *Česká toponyma k přesídlení Poláků roku 1039*
- 10.00-10.15** **Mgr et Mgr. Jitka Bieleń, Ph.D.** (Uniwersytet Jagielloński), *Neoficiální chrématonyma a jejich fungování v současné češtině a polštině*
- 10.15-10.30** **PhD Mariana Markowska** (Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Wołodymyra Hnatiuka w Tarnopolu), *Onomastikon powieści Olyi Rusiny «Morele kwitną nocą»*
- 10.30-11.00** **Dyskusja**
- 11.00.-11.15** **Przerwa kawowa**

Przewodniczy: Dr hab. Aleksander Gadomski, prof. UO

Leksykografia

- 11.15-11.30** **PhDr. Jana Bílková, Ph.D.** (Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky), *Vývojová dynamika češtiny a korpusová data v současné lexikografii*

11.30-11.45	Mgr. Jana Villnow Komárková Ph.D. (Ústav pro jazyk český, Akademie věd České republiky), <i>Princip sémantických paralel v „Etymologickém slovníku jazyka staroslověnského“</i>
11.45-12.00	dr Bartosz Juszczak (Uniwersytet Wrocławski), <i>Nowe wydanie słownika czeszczyzny nieliterackiej. Zakres i rodzaj rozszerzenia</i>
12.00-12.15	Mgr. Vladimíra Holmanová (Univerzita Karlova), <i>Západoslovanské slovníky falešných přátel jako výchozí dataset pro zkoumání mezijazykové homonymie a paronymie</i>
12.15-12.45	Diskusja
13.00	Zakończenie konferencji (Muzeum Uniwersytetu Opolskiego, Collegium Maius)